

Viden til vækst – detaljeret og konkret undersøgelse af Det Blå Nordjylland

Bilag 2 - Definition af maritim virksomhed

(Afgrænsning af Det Blå Nordjylland)

Lektor René Taudal Poulsen fra Copenhagen Business School har i 2012 lavet et oplæg til en afgrænsning af Det Blå Danmark.¹ Det skal her slås fast, at i nærværende undersøgelse bliver denne afgrænsning brugt som basis for at definere, hvad en maritim virksomhed er og dermed hvilke virksomheder, der skal være omfattet af undersøgelsen. Det efterfølgende afsnit er en gennemgang af Taudal Poulsens afgrænsning i punktform². MARCOD har dog bygget videre på Taudal Poulsens afgrænsning og tilføjet virksomheder, som vi vurderer også bør være en del af Det Blå Danmark. Disse tilføjelser vil i efterfølgende gennemgang være markeret med rødt.

Følgende tre principper er således grundlag for en afgrænsning af Det Blå Danmark:

1. Erhvervsaktiviteter med **direkte maritimt indhold**, dvs. søtransport af varer/passagerer og offshore energiindvinding i form af olie/gas og vindenergi.
2. Erhvervsaktiviteter, som forsyner og/eller servicerer skibsfart eller offshore.
3. Støtteaktiviteter for ovennævnte erhvervsaktiviteter.

Det Blå Danmark indeholder således alle kommercielle, maritime aktiviteter, der udspringer af virksomheder registreret i Danmark (i undersøgelsens tilfælde Region Nordjylland), og de direkte relaterede støtteaktiviteter.

De relaterede maritime erhvervsaktiviteter afgrænses på baggrund af følgende to kriterier:

1. Efterspørgslen hidrører direkte fra skibsfart eller offshore, og
2. Virksomhederne behøver **specifikke maritime kompetencer**, dvs. indsigt i de særlige maritime forhold, der gør sig gældende ved søtransport og/eller ved offshore.
  - a. Teknisk-operationelle kompetencer, som er de særlige nautiske, miljø- og arbejdsmæssige udfordringer, som arbejdet på havet indebærer. På det tekniske område, især i forhold til offshoreindustrien, gælder særlige regler udviklet af IMO og EU samt nationale søfartsmyndigheder **og klassifikationselskaber**.
  - b. Kommercielle kompetencer. Særlig forståelse af markedsvilkårene i skibsfart og offshore, som i nogle tilfælde afviger fra markedsvilkår for rent landbaserede erhverv.

---

¹ Oplægget er lavet på Søfartsstyrelsens foranledning til brug for arbejdet i regeringens vækstteam for Det Blå Danmark.

² Kilde: Poulsen, René Taudal, Beskrivelse og afgrænsning af Det Blå Danmark, Sekretariatet for Vækstteamet for Det Blå Danmark, 26. juni 2012.

Efter ovennævnte kriterier er følgende kategorier af virksomheder en del af Det Blå Danmark.

- Rederidrift
  - o Opfattes traditionelt som kernen i Det Blå Danmark, idet søtransport af varer og passagerer er udgangspunktet for maritime erhvervsaktiviteter.
  - o Både integrerede rederier og virksomheder, der har specialiseret sig i enkelte dele af rederidriften.
- Offshore olie- og gasindustrien
  - o De maritime aktiviteter i forbindelse med både efterforskning, indvinding og ilandføring, med mindre ilandføring foregår med rørledning.
- Værftsindustri
  - o Både opgaver i forbindelse med nybygning, reparation og ombygning af skibe.
  - o Herunder bygning af fritidsfartøjer.
  - o Leverancer, herunder bygning af nye boreplatforme eller komponenter hertil, samt vedligeholdelse af eksisterende offshoreinstallationer.
- Maritim udstyrsindustri
  - o Producenter og leverandører af udstyr, som installeres i nye eller eksisterende skibe og i offshore-strukturer.
  - o Sammensat gruppe af virksomheder på tværs af traditionelle industrigrænser også med ikke maritime kunder. Statistisk udfordring i at isolere den del, som hidrører fra skibsfartens og offshoreens efterspørgsel.
  - o Reparations-, vedligehold- og opgraderingsmarked (retrofit).
- Maritim service
  - o Sammensat gruppe af virksomheder, hvor leverancer af services til søfart og offshore er fællesnævner.
  - o Bl.a. skibsmæglere, lodstjeneste, proviantering, bunkering, klassifikationsselskaber, maritime forsikringsselskaber, finansiel, juridisk og ingeniørmæssig rådgivning samt **design og ombygning af skibe, godkendte teknologiske serviceinstitutter og maritim rådgivning/konsulenthuse.**
  - o Her har også en del virksomheder landbaserede kunder. Samme statistiske udfordring som ved maritim udstyrsindustri, så den maritime aktivitet isoleres.
- Erhvervshavne
  - o Havnenes organisation og aktiviteter.
  - o Trosseførvirksomheder, bugserselskaber, stevedorer, havnearbejdere og klareringsagenter.
  - o Vær opmærksom på, at hvor erhvervshavne også har fuldt landbaserede aktiviteter (f.eks. omlastning af jernbanegods til lastbiler) falder disse uden for afgrænsningen af Det Blå Danmark.
- Offshore-vindindustrien
  - o **Maritime aktiviteter i forbindelse med** etablering, servicering, forsyning og vedligeholdelse af havvindmølleparker.
  - o **Maritime aktiviteter i forbindelse med** nedlægning af strømførende kabler.

- IKKE selve produktionen af **den del af havvindmøller, som er over vand** og vindenergiudvinding.
- Maritim genanvendelsesindustri
  - Skrotning af gamle skibe og offshore installationer.
  - **Genanvendelse af skrottede dele og komponenter.**
- Sandsugning, uddybningsvirksomhed og maritime entreprenører
- Støttefunktioner for Det Blå Danmarks virksomheder
  - Myndigheder og maritime organisationer
    - Leverer en række støttefunktioner til virksomhederne i Det Blå Danmark.
    - Søfartsstyrelsen, maritime interesseorganisationer bl.a. Danmarks Rederiforening, Danske Maritime, Maskinmesterforeningen, Søfartens Ledere, **Centralorganisationen Søfart, klynge og netværksorganisationer.**
  - Uddannelses- og forskningsinstitutioner
    - **Kursusvirksomhed.**
- Søværnet
  - Søværnet falder ifølge Taudal Poulsen uden for afgrænsningen af Det Blå Danmark, da det ikke har kommercielt sigte og ikke transporterer varer/passagerer eller bidrager til udnyttelsen af energiressourcer til søs.
  - Taudal Poulsen anerkender dog, at Søværnet afgiver ordrer til værfter, maritime udstyrsleverandører og forskellige maritime service virksomheder. **Det skal dog netop være vores argument for at medtage søværnet i indeværende undersøgelse, for den del af søværnets virke (den militære del), som genererer omsætning hos nordjyske maritime virksomheder.**

Kategorier af virksomheder som efter ovennævnte kriterier falder **uden for afgrænsningen af Det Blå Danmark.**

- Landbaseret transport
  - Også selv om det ofte foregår i forbindelse med eller i forlængelse af søtransport.
- Fiskeri
  - Falder ifølge Taudal Poulsen uden for afgrænsningen af Det Blå Danmark, da det ikke i traditionel forstand transporterer varer/passagerer mellem A og B eller bidrager til udnyttelsen af energiressourcer til søs.
  - **Udeladelsen af selve fiskeriet og fiskerirelaterede virksomheder fra indeværende undersøgelse sker også, fordi fiskeriets fødevaremæssige interesser varetages af andre dele af erhvervsfremmesystemet.**
  - **Det MARCOD og andre har fokus på, er fiskeriets maritime interesser omkring skibe, udstyr, service osv., som det har tilfælles med resten af den maritime branche, og som foregår under stort set det samme regelsæt.**
  - **I kategorier som værftsindustri, maritim udstyrsindustri og maritim service medtages altså også den del, som fiskeflåden genererer.**

- Fritidssejlads
  - o Ikke kommercielt sigte.
  - o Bygningen af lystbåde hører dog som tidligere nævnt med til Det Blå Danmark.

Sammenfatning

Som det fremgår af ovenstående er det stort set Taudal Poulsens afgrænsning af Det Blå Danmark (i undersøgelsens tilfælde Det Blå Nordjylland), som undersøgelsen anvender. Bortset fra et par småtilføjelser til at par af kategorierne, så er den væsentlige forskel, at MARCOD i afgrænsningen af Det Blå Danmark medtager Søværnet samt den skibs- og udstyrsmæssige del af fiskeriet.

Desuden vil MARCOD have stærkt fokus på, at det i forbindelse med kategorierne Offshore olie- og gasindustrien og Offshore-vindindustri kun er de maritime aktiviteter i tilknytning hertil, der medtages, så f.eks. kabel- og vindturbinefremstilling og andet, der ikke fordrer maritime kompetencer, holdes ude af undersøgelsen.